

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.253/2025/19-II.

A felperes:

felperes

felperes címe1

A felperes képviselője:

ügyvéd neve pártfogó ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperesek:

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága I. rendű

1054 Budapest, Steindl Imre utca 8.

Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön II. rendű

3980 Sátoraljaújhely, Kazinczy utca 35.

Az alperesek képviselője:

Soósne dr. Gáspár Gabriella kamarai jogtanácsos az I. rendű alperes képviselőjében

dr. Novák Katalin Anett kamarai jogtanácsos a II. rendű alperes képviselőjében

A per tárgya: személyiségi jogi jogsértés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 69.P.21.452/2023/105.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek személyenként 31.900 (harmincegyezer-kilencszáz) forint másodfokú perköltséget.

A felperes képviselőtét ellátó pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díját a teljes egészében pervesztes felperes, míg a fellebbezés illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes 1., 5., 34., 45., 56. és 57. sorszámon pontosított keresetében kérte:

[2] I.1. A bíróság állapítsa meg, azzal, hogy (i) az I. és a II. rendű alperes kizárta a felperes testvérét a hozzátartozói és hivatalos ügyekbeni képviselőre vonatkozó kapcsolattartásból, valamint (ii) az I. rendű alperes nem jelentette a II. rendű alperes felé, hogy a testvérről való kapcsolattartás korlátozására okot adó nyomozást megszüntették, az I. és II. rendű alperesek megsértették a felperes kapcsolattartáshoz fűződő jogát a 2022. október 28-tól 2023. március 28-ig terjedő időszakban.

[3] I.2. A bíróság állapítsa meg, hogy a II. rendű alperes megsértette a magánélethez és ezen belül a kapcsolattartáshoz fűződő jogát a 2022. október 28-tól 2023. március 28-ig terjedő időszakban azzal, hogy indokolatlanul zárta ki a felperes testvérét – mint hivatalos ügyekre meghatalmazott képviselőt – a kapcsolattartásból, és a kapcsolattartás helyreállítására vonatkozó engedélyeket akkor sem állította vissza, miután a nyomozást 2022. december 15-én megszüntették.

[4] I.3. A bíróság állapítsa meg, hogy az I. és II. rendű alperesek megsértették az emberi méltóságát azzal, hogy 2023. március 21-én reggel és délután az I. és II. rendű alperes dolgozói egy kamerával megfigyelt helyiségben meztelenre vetkőztették és guggoltatták.

[5] I.4. A bíróság állapítsa meg, hogy az I. és II. rendű alperesek megsértették az emberi méltóságát azzal, hogy 2023. április 5. napján biztonsági vizsgálatnak álcázott tevékenységük során az alábbi jogsértő magatartásokat fejtették ki: (i) felforgatták a zárkáját, (ii) szennyezett gumikesztyűvel vizsgálták át a holmiját, ugyanazzal, amellyel a wc-t és a szemetest is átvizsgálták, (iii) személyes tárgyait a padlóra helyezték, (iv) az általuk alkalmazott kutya az ágyát összetaposta.

[6] I.5. A bíróság állapítsa meg, hogy az I. rendű alperes megsértette a magánélethez, azon belül a kapcsolattartáshoz való jogát azzal, hogy a felperes és testvére mint képviselője kérelmei ellenére nem intézkedett aziránt, hogy a II. rendű alperes visszaadja a munkaidőben időkorlátozás nélküli Skype útjáni képviselői kapcsolattartás lehetőségét a felperes testvérével.

[7] I.6. A bíróság állapítsa meg, hogy a II. rendű alperes megsértette a magánélethez, azon belül kapcsolattartáshoz való jogát azzal, hogy 2023. március 28. után csak formálisan engedélyezte a felperesnek, hogy a testvérével, egyéb érdekelttel mint képviselővel kapcsolatot tartson, mert (i) a 2019. január 30-ától engedélyezett napi 15 perc telefonos kapcsolattartást nem állította vissza, valamint (ii) 2023. június 1-től nem biztosította a Skype útjáni kapcsolattartást, továbbá nem jegyezte be egyéb érdekelttel mint képviselő új címét, ezáltal megghiúsította a kapcsolattartást.

[8] II. A felperes kérte, az I.1-6. pontokban foglalt jogsértés megállapítására tekintettel a bíróság kötelezze az alpereseket az alábbi bocsánatkérő levél megírására:

[9] „Alperes sajnálkozását fejezi ki és elnézést kér felperes felperestől azért, mert indokolatlanul korlátozta a meghatalmazott képviselőjeként is eljáró testvérével történő kapcsolattartását 2022. október 28. és 2023. március 28. napja között. Alperes sajnálkozását fejezi ki, és elnézést kér felperes felperestől azért is, mert a dolgozói megalázó módon vetkőztették őt meztelenre egy kamerás helyiségben, ahol ezt követően szintén megalázó módon guggoltatásra is kötelezték azért, hogy tiltott tárgy csússzon ki a fenekéből. Alperes sajnálkozását fejezi ki, és elnézést kér felperes felperestől azért is, mert a dolgozói emberi méltóságot sértő módon felforgatták személyes tárgyait, kutyát engedtek az ágyába, és abban a gumikesztyűben fogdosták össze a személyes tárgyait, amellyel előtte a wc-t és a szemetesvödröt is megfogdosták.”

[10] III. A felperes kérte a sérelmes helyzet megszüntetését akként, hogy bíróság kötelezze az I. és II. rendű alpereseket arra, hogy állítsák vissza a telefonos kapcsolattartást napi 15 percben a testvérével.

[11] IV.1. A felperes kérte, hogy az 1. és 2. pontokban írt jogsértések miatt a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 750.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[12] IV.2. A felperes kérte, hogy a 3. és 4. pontokban írt jogsértések miatt a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 2x30.000 forint, azaz 60.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[13] IV.3. A felperes kérte, hogy az 5. és 6. pontokban írt jogsértések miatt a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 465.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[14] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, 2:43. § a) pontjára és 2:51. § (1) bekezdés a-d) pontjaira, valamint a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Btv.) 9. § (2) bekezdésére, 83. § (4) és (8) bekezdéseire, 174. § (1) bekezdésére, 175. § (1) bekezdésére, 176. § (1) bekezdésére, 177. § (1) bekezdésére alapította.

[15] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és teljes személyes költségmentességet engedélyezett számára. Megállapította, hogy a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját és a peres eljárás 76.500 forint illetékét a Magyar Állam viseli. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. rendű alperesnek fejenként 63.750 forint perköltséget.

[17] Először vizsgálta, hogy a felperes a kereseteit érvényesíthette-e egy perben a megjelölt alperesekkel szemben. Arra a következtetésre jutott, hogy a felperes követelései, tág értelemben, azonos jogviszonyból erednek, így a pertársaság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 37. § b) pontjának megfelelően megengedett. A felperes a II. rendű alperesi fogvatartása során történt I. és II. rendű alperesi közhatalom gyakorlásból vezeti le az igényeit oly módon, hogy az alperesek károkozóan tartott magatartása, cselekményei és azok következményei egymástól nem elhatárolhatók.

[18] Az I.1. (i) keresetről azt állapította meg, hogy a büntetés-végrehajtás szervezetéről szóló 1995. évi CVII. törvény 4. § (1) bekezdésében, (3) bekezdés d), e), f) pontjában, illetve (4) bekezdésében foglaltakból nem következik, hogy az I. rendű alperes egyedi ügyekben köteles figyelemmel kísérni a II. rendű alperes döntéshozatalát abból a szempontból, hogy mely fogvatartottnak miképpen korlátozza vagy állítja helyre a kapcsolattartását. Ugyanígy

nem köteles ezzel kapcsolatban a II. rendű alperest utasításokkal ellátni, mindegyre csupán lehetőséget biztosít a törvény. A perbeli esetben a felperes testvére által küldött e-mail és annak mellékletei az I. rendű alpereshez érkeztek meg, és a felperes azt adta elő, hogy az I. rendű alperes tett feljelentést és utasította a II. rendű alperest a kapcsolattartás korlátozására. Az utasítás ténye egyrészt bizonyíthatatlan, másrészt, ha meg is történt, nem jogellenes. A Bvtv. 119. §-a szerint a szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt a-m) pontokban felsorolt, személyhez fűződő jogként definiálható jogai a Bvtv.-ben meghatározott korlátozások mellett gyakorolhatók. Ezek között sem a családi élethez, sem a kapcsolattartáshoz való jog nem szerepel. Ugyancsak nem szerepelnek ezek a 121. § (1) bekezdésében írt, a szabadságvesztés alatt szünetelő jogok felsorolása között sem. A Bvtv. 122. § b) pontja szerint az elítélt jogosult a hozzátartozóival, valamint az általa megjelölt és a büntetés-végrehajtási intézet által engedélyezett személyekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartani. A Bvtv. 145. § i) pontja értelmében azonban az elítélttel szemben alkalmazható biztonsági intézkedések egyike az egyes jogok gyakorlásának felfüggesztése, így a kapcsolattartáshoz való jog korlátozása és kizárása. Az elsőfokú bíróság kiemelte, az elítélt joga a kapcsolattartáshoz képviselőjével nem személyiségi jog, hanem a fogvatartáshoz, a személyi szabadságtól való törvényes megfosztáshoz kapcsolódó eljárási jogosultság, tehát nem az emberi méltóságból, hanem a fogvatartotti helyzetből ered. Így személyiségi jogi jogsértés hiányában a Ptk. 2:51. §-a és 2:52. §-a alapján érvényesített igényeket nem lehet megítélni. Bár jelen esetben ugyanarról a személyről van szó, más megítélés alá esik a hozzátartozóval való kapcsolattartás, mivel az az emberi méltóságból levezethető Ptk. 2:43. § b) pontja szerinti magánélethez való jog. Utóbbinak része a családi élet korlátozott megélése a szabadságvesztés keretei között és a családi kapcsolatok fenntartása. Jelen esetben a felperes testvérenek 127 személy bűnügyi személyes adataira kiterjedő adatbázis jutott a birtokába, amelyet az I. rendű alperes tudomására hozott. Ebből a II. rendű alperes megalapozottan következtetett arra, hogy a felperes ezzel kapcsolatos bűncselekményt követett el, melyben a testvére közreműködött. Bár az I. rendű alperes feljelentése alapján kényszerítés tárgyában indult büntetőeljárást megszüntették, nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Sátoraljaújhelyi Járási Ügyészség a felperessel szemben személyes adattal visszaélés miatt vádat emelt. Az adatok felperes és testvére általi birtoklására a testvér e-mailjéből derült fény, így a testvér közreműködése okszerű feltételezés. Ezért a kapcsolattartásból kizárása a felperessel szemben – és a felperes értelmezésével szemben nem a testvérrel szemben – alkalmazott biztonsági intézkedés volt.

[19] Az I.1. (ii) pontban szereplő keresetben írtak miatt jogsértés megállapításának nincs helye, miután az I. rendű alperesnek a II. rendű alperes felé jelentéstételi kötelezettsége nincs. Nem bizonyított, hogy a II. rendű alperes úgy tartotta fenn a kapcsolattartási korlátozásokat, hogy tudomással bírt az azt megalapozó körülmény, a büntetőeljárás megszüntetéséről.

[20] Az I.2. pont szerinti kereset és az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezmények iránti igények elutasítása szintén azért indokolt, mert a képviselővel való kapcsolattartás még abban az esetben sem személyhez fűződő jog, ha ezt a jogkört az elítélt hozzátartozója gyakorolja. Az elsőfokú bíróság visszautalt az I.1. (i) keresetnél írtakra.

[21] Az I.5. pontban előadott keresetben a felperes ugyancsak a képviselői kapcsolattartás helyreállításának elmulasztását sérelmezi Skype útján, amelyre szintén vonatkoznak a képviselői kapcsolattartásról kifejtettek. Emellett szerzett jogról és annak sérthetetlenségéről sem lehet szó, mivel a Bvtv. 173. § (2) bekezdése szerint az elítélt csak a rezsimszabályok szerint veheti igénybe az elektronikus kapcsolattartási formákat, melynek ellenőrzésére és korlátozására az általános szabályok (Bvtv. 172. §) irányadók.

[22] Az I.6. pontban írt kereset ugyancsak a képviselői kapcsolattartás helyreállításának elmulasztásából fakad, tehát a korábban már kifejtettek szerint nem alapos. Egyébként a felperes korábbi elhelyezése alatt, a másik büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka által, az ottani rezsimbesorolás alapján engedélyezett telefonos kapcsolattartás időtartama a II. rendű alperest nem köti.

[23] Az I.6. (ii) pontban sérelmezett Skype-kapcsolat helyreállítása a tanú vallomása szerint megtörtént, így a felperesi tényelődást cáfolta.

[24] A képviselő levelezési címe rögzítésének elmulasztása a kapcsolattartás képviselői mivoltából fakadóan nem sérthet személyiségi jogot. Emellett a felperes előadásából és a tanú vallomásából az következik, hogy a tanúnak nem a levelezési címe, hanem a tartózkodási helye változott meg átmenetileg, amely változást a tanú a lakcímnnyilvántartásban nem vezetett át. A II. rendű alperes szerint a bejelentett lakcím adatokat kellett figyelembe vennie. A felperes ezt ugyan tagadta, de nem bizonyította az ellenkezőjét.

[25] Az I.3. és I.4. pontban szereplő keresetekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság általánosságban megállapította, hogy a zárkaellenőrzés és a motozás a Bvtv. 145. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerint biztonsági intézkedések. A felperes által hivatkozott 9. § (2) bekezdés, valamint 83. § (4) és (8) bekezdés általános szabályok, azokból jogsértés önmagában nem vezethető le.

[26] Az I.3. pontban érvényesített kereset tekintetében az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Bvtv. 150. § (1) bekezdése szerint az elítéltek intézeten belüli mozgásának megfigyelése, valamint a büntetés-végrehajtás rendjének biztosítása céljából a büntetés-végrehajtási intézet elítéltek részére fenntartott közös használatú helyiségeiben, a büntetés-végrehajtási intézet udvarán, folyosóin, valamint a büntetés-végrehajtási intézet területét határoló külső falakon és kapujánál elektronikus megfigyelési eszköz helyezhető el. A (2) bekezdés azonban további célból, úgy mint a büntetés-végrehajtás rendjének biztosítása, valamint bűncselekmények, szabálysértések és fegyelmi vétségek vagy más jogsértések megelőzése végett lehetővé teszi a biztonsági zárkában és részlegen, biztonsági elkülönítőben, a HSR (hosszúidős speciális) részlegen, a fegyelmi elkülönítőben és a magánelzárás, fenyítés végrehajtására kialakított zárkában, valamint az elítéltek szállítására szolgáló járműben elektronikus megfigyelési eszköz elhelyezését. A (4) bekezdésnek megfelelően az ilyen helyszínen elhelyezett elektronikus megfigyelési eszköz nem alkalmazható külön légtérű illemhely vagy fürdőhelyiség megfigyelésére. A perbeli esetben a kamerafelvételek a HSR részlegen készültek motozás közben. A fentiek alapján a HSR részlet folyamatosan megfigyelhető, így a felvételkészítés nem jogellenes. A jogszabályok pedig nem tiltják a motozás foganatosítását a HSR helyiségben, a felvétel készítését sem a motozásról, továbbá nem korlátozzák a felvétel megtekinthetőségét, és a női, valamint férfi megtekintők között sem differenciálnak. A szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet (IM rendelet) 59. § (1) bekezdése szerint a motozás célja a fogvatartás rendjét vagy biztonságát sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzése vagy megakadályozása. Az elsőfokú bíróság a kamerafelvételek alapján megállapította, hogy 2023. március 21-én délután kámzsát viselő, nem vitatottan az I. rendű alperesi állományba tartozó személyek kísérték a felperest a HSR helyiségbe, ahol a II. rendű alperes alkalmazásában álló, ugyancsak nem vitatottan női

egészségügyi alkalmazott is jelen volt. Az I. rendű alperesi állomány tagjai pusztán a jelenlétükkel nem sértették meg a felperes emberi méltóságát, utóbbi személy pedig a felperes testnyílásait még csak szemrevételezéssel sem vizsgálta meg. Egyébként pedig a büntetés-végrehajtás során nincs olyan előírás, hogy motozás során csak azonos nemű személy lehetne jelen. A felvételen látható, hogy a felperes a tőle kb. egy méterre álló egészségügyi alkalmazott előtt a herezacskóját felemelte, majd leguggolt, de senki nem végzett altesti vizsgálatot. A szemrevételezést tehát egészségügyi személyzet végezte, a hivatásos állományba tartozó személyek jelenlétét pedig a jogszabályok nem tiltják, így személyiségi jogi jogsértés nem történt. Az azonos napon délelőtt végzett motozás ettől annyiban tért el, hogy a felperes ruházatának átvizsgálását egy, az I. rendű alperes állományába tartozó személy végezte el, a II. rendű alperes állományába tartozó személy csupán jelen volt. Emberi méltóság sérelme ebben az esetben sem állapítható meg.

[27] Az I.4. pontban írt kereset szempontjából a Bvtv. 152. § (2) bekezdése releváns, mely szerint az intézet biztonságának fenntartása, a rendkívüli események megelőzése, megszakítása, felszámolása érdekében a napi biztonsági ellenőrzésen túl a büntetés-végrehajtási intézet helyiségei, területei a nap bármely szakaszában átvizsgálhatók. Az IM rendelet 60. § (2)-(4) bekezdései szerinti biztonsági vizsgálat célja a fogvatartás rendjét vagy biztonságát sértő vagy veszélyeztető tiltott tárgyak felkutatása, amely kiterjed az elítélt személyes használati tárgyainak, valamint az elítélt által használt helyiségek átvizsgálására, és azzal egyidejűleg az elítélt motozását is végre kell hajtani. A biztonsági vizsgálat a nap bármely szakában végrehajtható, de a jogszabályban meghatározott pihenőidőn belül csak halaszthatatlan esetben végezhető. A felperes azzal érvelt, hogy a pihenőidőben folytatott vizsgálat jogellenes volt, mert a felvételen látszik, hogy nem okozott kárt a zárkában és nem fogyasztott kábítószer. A felperes érvelése azonban arra a téves következtetésre vezetne, hogy csak olyan személlyel szemben rendelhető el, akár pihenőidőben, biztonsági vizsgálat, akivel szemben az utóbb eredményesnek bizonyul. A vizsgálat foganatosítása pihenőidőben önmagában nem jogellenes, a felperes pedig azt nem bizonyította, hogy valójában biztonsági vizsgálatnak álcázott egyéb, zaklató jellegű intézkedés történt. A vizsgálatot az I. rendű alperes állománya végezte, a II. rendű alperes részéről eljáró személy csak beengedte őket az ajtón, így a II. rendű alperes részéről a jogsértés fogalmilag kizárt. A felperes személyes tárgyainak átvizsgálása a felperes emberi méltóságát nem sérti. Az átvizsgálással természetesen együtt jár, hogy a berendezési és személyes használati tárgyakat elmozdítják. A felperes pedig állította, de nem igazolta, hogy az intézkedést követő rendrakás valamelyik alperes kötelessége lenne. Az I. rendű alperesi állomány intézkedő, kámszát viselő dolgozói nem helyeztek tárgyakat a padlóra, a leesett szivacs nem vezetett a tárgyak emberi méltósággal összeegyeztethetetlen szennyeződéséhez, a gumikesztyű cseréjének elmulasztása is legfeljebb higiéniai kifogás alapja lehet. Mielőtt a kutya a felperes ágyát átvizsgálta, az ágyneműt az intézkedő személy felhajtotta, az pedig, hogy a kutya egyik mellső mancsa egy alkalommal a párnához ért, nem összeegyeztethetetlen az emberi mivolttal. A Bvtv. 136. § c) pontja értelmében a szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt köteles tűrni személyes tárgyainak átvizsgálását. A vizsgálatot járó állapot, a tárgyak elmozdítása, idegen személy általi megfogása, egyéb rakodófelület hiányában esetlegesen a padlóra helyezése, az egyes tárgyak között a gumikesztyű cseréjének mellőzése és a kutya alkalmazása nem vezetett ahhoz, hogy a felperes ingóságai a fogvatartás körülményeinek átlagos higiénés színvonalához képest használhatatlanná, emberhez méltatlanná váltak volna. A videófelvétel szerint az intézkedő személyek gumikesztyűvel sem tapogatták meg a szemetest és a wc-t, a felperes padlóra helyezett ládában tartott iratait és egyéb holmiját az ágyára, a szekrényében tartott gyógyszereit egy lavórba pakolták. Az intézkedést követően egyetlen olyan tárgy sem maradt a padlón, ami előzőleg ne lett volna ott.

[28] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a keresetének adjon helyt az alábbiak szerint:

[29] Állapítsa meg, hogy alperesek 2022. október 28. és 2023. március 28. között megsértették az emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát azzal, hogy indokolatlanul, visszaélészerűen korlátozták a magán- és családi életéhez, valamint kapcsolattartásukhoz való jogát a meghatalmazott képviselőjeként is eljáró testvérével.

[30] Kötelezze alpereseket egyetemlegesen 750.000 forint sérelemdíj megfizetésére és arra, hogy mindketten magánlevélben kérjenek bocsánatot felperestől a kapcsolattartása jogsértő módon történő korlátozása miatt.

[31] Állapítsa meg, miszerint az I. rendű alperes a felperes és képviselői sorozatos kérelmei, illetőleg panaszai ellenére sem intézkedett az ügyben, hogy a II. rendű alperes visszaadja felperesnek a munkaidőben időkorlátozás nélküli „képviselős” Skype lehetőségét, ezzel pedig ugyancsak megsértette a Ptk. 2:42. § (1)-(2) bekezdése által védett magánélethez, ezen belül a kapcsolattartáshoz fűződő személyiségi jogát.

[32] Állapítsa meg, miszerint a II. rendű alperes 2023. március 28. napját követően csupán formálisan engedélyezte felperesnek, hogy újra kapcsolatot tarthasson egyéb érdekelt képviselőjével, ugyanis a képviseleti telefonálásra 2019. január 30. napjától engedélyezett napi 15 perces időkeretet nem adta vissza, sőt, 2023. június 1. napjától nullára korlátozta a képviselővel történő Skype hívások lehetőségét, ezzel pedig ugyancsak megsértette a Ptk. 2:42. § (1)-(2) bekezdése által védett magánélethez, ezen belül a kapcsolattartáshoz fűződő személyiségi jogát.

[33] Kötelezze alpereseket, hogy a 2023. június 1. napjától 2023. november 1. napjáig terjedő időszakra fizessenek meg egyetemlegesen napi 3.000 forintot, mindösszesen 465.000 forintot a felperesnek a „képviselős” Skype és telefonhívások korlátozásának kompenzálására.

[34] Állapítsa meg, hogy alperesek 2023. március 21-én a reggeli és délutáni órákban is megsértették az emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát azzal, hogy egy kamerával megfigyelt helyiségben hat dolgozójuk jelenlétében meztelenre vetkőztették, majd guggoltatásra kötelezték annak érdekében, hogy tiltott tárgy csússzon ki a fenekéből.

[35] Állapítsa meg azt is, hogy alperesek megsértették az emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát azáltal, hogy 2023. április 5-én biztonsági vizsgálatnak álcázott tevékenységük során személyes tárgyait felforgatták, a kutyájuknak pedig megengedték, hogy az ágyát összetapossa.

[36] Kötelezze alpereseket arra, hogy a fenti eljárásuk miatt egyetemlegesen fizessenek meg 2x30.000 forint, összesen 60.000 forint sérelemdíjat felperesnek és magánlevélben kérjenek tőle bocsánatot mindketten.

[37] Előadta, az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a kapcsolattartási joga nem minősül személyiségi jognak. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.030/2022/7. és a Debreceni Ítéltábla Pf.20.069/2015/4. számú ítéleteiben foglaltakra. A bíróságok ezekben kifejtették, hogy a kapcsolattartás korlátozása a védőkkel vagy képviselőkkel személyiségi jogot sért. Emellett az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékokból olyan következtetést vont le, miszerint a II. rendű alperes megalapozottan következtetett arra, hogy a felperes bűncselekményt követett el, amelyben a testvére is közreműködött. A felperes testvére ellen az I. rendű alperes nem tett feljelentést, sőt a feljelentésben még csak említést sem tett róla. Az alperesek nem tudták megnevezni, hogy a felperes testvére hol, mikor, milyen magatartásával, milyen jogszabályt sértett meg, vagy hol és mikor sértette meg az intézet rendjét és a fogvatartás biztonságát. Az ugyanis nem elegendő indok a felperes kapcsolattartásának két és fél éve tartó folyamatos korlátozására, hogy a testvére magatartása „veszélyeztetheti” a végrehajtás rendjét, illetve „közreműködése nem zárható ki” egy bűncselekmény elkövetésében. Abban is tévedett az elsőfokú bíróság, hogy testvérének kizárása a kapcsolattartásból a felperessel szemben alkalmazott jogszerű biztonsági intézkedés volt. A Bvtv. 145. § (1) bekezdés i) pontja alapján az elítéltekkel szemben biztonsági intézkedésként alkalmazható egyes jogaik felfüggesztése. Ugyanakkor, ha a Bvtv. 122. § b) pontja szerinti kapcsolattartás korlátozása történik, úgy az alpereseknek kötelező lett volna alkalmazni a Bvtv. 154. § (1)-(3) bekezdése előírásait is. Eszerint az alperesek maximum 5+5 napig korlátozhatták volna a felperes kapcsolattartását, illetve az ügyészséget is értesíteniük kellett volna. Hangsúlyozta azt is, hogy a Bvtv. 11. § (5a) bekezdése értelmében a felperes magatartása miatt nem lehet a képviselőt a kapcsolattartásból kizárni, erre csak akkor van lehetőség, ha a képviselő magatartása az, amely súlyosan sérti vagy veszélyezteti a fogvatartás biztonságát vagy rendjét. Az elsőfokú eljárást végigkísérte az a kérdés, hogy a Bvtv. 172. § (2) bekezdése alapján milyen esetben kerülhet sor a hozzátartozó kapcsolattartásának korlátozására. E kérdésre a jogalkotó adott választ, amikor 2025. március 31. napjától beemelte a Bvtv.-be a 172. § (8) bekezdését, mely szerint a kapcsolattartásból legfeljebb hat hónapra, ismételt szabályszegés esetén legfeljebb két évre kizárható az a kapcsolattartó, aki magatartásával súlyosan megsérti a büntetés-végrehajtási intézet rendjét, a fogvatartás biztonságát vagy a kapcsolattartás szabályait. Mindebből az következik, hogy az elítéltek kapcsolattartóit kizárólag az általuk elkövetett olyan cselekmények miatt lehet kizárni, amelyet már a Bvtv. 172. § (8) bekezdése nevesít. Kiemelte, hogy az alperesek törvényességi felügyeletét gyakorló ügyészség is megállapította a nyomozás megszüntetését követően, hogy a kapcsolattartás korlátozása jogsértő volt. A jogi végzettséget nem igénylő feladatok ellátásában a felperesnek az ügyvédekhez hasonló segítséget tud nyújtani a képviselője, így a kapcsolattartás ellehetetlenítése ugyanolyan hátrányokat okoz, mint amit a Debreceni Ítéltábla személyiségi jogot sértőnek talált. A per tárgyát képező időszakban a felperes testvére két folyamatban lévő pótmagánvádas ügyben is a sértett, feljelentő felperes képviselőjeként járt el, így a büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól szóló 44/2007. (IX. 19.) IRM rendelet (IRM rendelet) 4. § g) pontja értelmében hivatalos vagy szolgálati ügyben eljáró személynek minősült. Hangsúlyozta, kifejezetten a személye elleni támadást valósítja meg az, hogy az alperesek a telekommunikációs eszközökön történő beszélgetéseket korlátozták. Nincs olyan szabály, amely a per tárgyát képező időszakban korlátozta volna a képviselős Skype-ot, csak a felperes esetében történt ez meg. Az ezzel kapcsolatos gyakorlat az alperesnél, illetve a korábbi büntetés-végrehajtási intézetben, ahol

tartózkodott, nem azonos, holott egy agglomerációhoz tartoznak, ahol pedig egységes joggyakorlatra kellene törekedni. Az IRM rendelet 4. § g) pontja alapján a testvérének joga lett volna ahhoz, hogy a családi kapcsolattartástól függetlenül, a rezsimszabályokban meghatározott családi kereten felül is ellenőrzött Skype-kapcsolatot tarthasson a felperessel. Az pedig köztudomású tény, hogy az, hogy az életfogytiglanra ítélt felperes hónapokon keresztül mindössze napi három percet beszélhet a családjával, miközben nem küldhet és nem kaphat levelet, hivatalos iratokat, csomagot, de még egy képeslapot sem, súlyosan rombolja a családi kapcsolattartásának és életének minőségét. Kérte, az ítéltábla vizsgálja meg, megfelel-e a fokozatoság és arányosság elvének az, ha a felperessel 18 éve kifogástalanul kapcsolatot tartó, büntetlen előéletű testvérét mindössze egy, a felperes kérésének megfelelően elküldött e-mail miatt kizárták a kapcsolattartásból úgy, hogy előtte nem figyelmeztették, nem szólították fel a vélelmezett jogsértés abbahagyására. Miért veszélyeztette volna az alperesek biztonságát, ha a felperes nevelői ellenőrzés mellett legalább képeslapokat, hivatalos ügyiratokat küldhetett volna a képviselőjeként is eljáró testvérének, illetve milyen racionális oka volt a csomagok fogadását megtiltani.

[38] A zárkaellenőrzéssel kapcsolatban előadta, azt nem vitatja, hogy a HSR körleten jogszerűen elhelyezhetők elektronikus megfigyelő eszközként használt kamerák. A Bvtv. 150. § (4) bekezdése azonban tiltja orvosi rendelők, orvosi diagnosztikai és egyéb egészségügyi ellátásra szolgáló helyiségek kamerás megfigyelését, tehát minden olyan helyiségben tilos a kamerás megfigyelés, ahol az elítéltek bármilyen okból kifolyólag vetkőznek. A Bvtv. 150. § (2) bekezdése pedig azt rögzíti, hogy a büntetés-végrehajtás rendjének biztosítása, valamint bűncselekmények, szabálysértések, fegyelmi vétségek vagy más jogsértések megelőzése céljából lehet kamerát elhelyezni, nem pedig azért, hogy az elítéltek meztelenre vetkőztetését, guggoltatását és herezacskójának vizsgálatát a büntetés-végrehajtási szervezet minél több dolgozója élőben végignézhesse. A felperes vetkőztetését és motozását nyilvánvalóan nem a fenti célok érvényesülése érdekében végezték kamera előtt, így az eljárás súlyosan sértette a Bvtv. 151. § (2) bekezdését, miszerint a motozás nem történhet megalázó és szeméremcsúszó módon. Márpedig az teljesen egyértelműen így történt, miután egy kamerákkal megfigyelt helyiségben, 5-6 ember jelenlétében kellett a felperesnek meztelenre vetkőzni, guggolni és a herezacskóját felemelni. Hivatkozott arra, hogy a Balassagyarmati Törvényszék eddig legalább húsz ítéletben állapította meg, hogy sérti az elítéltek emberi méltóságát, ha őket több ór és elítélt jelenlétében vetkőztették meztelenre. Felhívta a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.484/2021/6. és Pf.20.759/2022/5. számú ítéleteiben foglaltakat. Előadta, jelen esetben az alpereseknek ugyanúgy lehetősége lett volna arra, hogy a rendelkezésre álló, paravánokkal felszerelt, kamerák nélküli motozóhelyiségben diszkréten vetkőztessék le a felperest, ahogy a balassagyarmati esetekben is, ezért a felperessel szemben alkalmazott eljárás ugyanúgy jogsértő, mint azokban az ügyekben. Álláspontja szerint az nem lényeges különbség, hogy azokban az esetekben a vetkőzést más elítéltek nézték végig, jelen esetben pedig az alperesi dolgozók.

[39] A zárka átvizsgálására alapított kereset indokaként hangsúlyozta, hogy ebben az esetben sem a biztonsági vizsgálat alkalmazását, hanem annak módját sérelmezi. Egyrészt minden ok nélkül törték rá az ajtót éjjel három órakor, amikor semmilyen tiltott tárgyat nem találtak nála, másrészt az intézkedést követően, amikor a kutya összetaposta az ágyneműjét, azt nem cserélték ki azonnal és nem vitték el kimosni. Az alperesek úgy próbálják beállítani a történeteket, mint ha a felperesnek azt is kötelessége lenne eltűnni, hogy őt rendszeresen megalázzák és emberi méltóságát sárba tapossák. Az IM rendelet 45. § (2) bekezdése szerint a takaródó és az ébresztő között legalább 8 óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani. Az

alperesek ugyan ezen belül is tarthatnak biztonsági vizsgálatot, de csak akkor, ha ennek okát és megalapozottságát bizonyítani tudják. Nem helytálló az az elsőfokú bírósági megállapítás, miszerint a dolgozók a zárkájában csupán elmozdították a személyes tárgyait. A valóság ezzel szemben az, hogy a büntetés-végrehajtási örök éjjel három órakor berontottak a felpereshez, majd a biztonsági vizsgálatnak nevezett esemény során sokkal inkább azzal foglalkoztak, hogy minél jobban feltúrják, felforgassák a zárkáját, mint hogy tiltott tárgyat keressenek. Ennek ékes bizonyítéka az is, hogy a szemetesvödörbe még csak bele se néztek, miközben abban igen sok tiltott tárgyat el lehet rejteni.

[40] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

[41] Az I. rendű alperes a kapcsolattartást érintően előadta, hogy a Ptk. 2:43. §-a sorolja fel a személyiségi jogokat, amelyek között nevesítetten nem szerepel a kapcsolattartás, tehát az elsőfokú bíróság erről helyesen döntött. A felperes által hivatkozott, egyedi ügyekben hozott döntések nem minősülnek olyan jogegységi döntésnek, amelyek kötelezőek lennének a bíróságra. A kapcsolattartás korlátozását teljes mértékben megalapozta az is, hogy időközben a perrel érintett ügyben a felperessel szemben vádemelésre is került sor, az irreleváns, hogy a felperes testvére ellen tettek-e feljelentést, vagy sem. A felperes által hivatkozott Bvtv. 172. § (8) bekezdése a jelen ügyben nem irányadó, miután később lépett hatályba. A felperes testvérével kapcsolatban hozott kapcsolattartást korlátozó határozatot a bíróság helybenhagyta. A rendőrség megszüntető határozatát nem kézbesítették az I. rendű alperesnek kellő időben. A fokozatosság és arányosság elvének megfelelés vizsgálata nem tartozik a per tárgyához.

[42] A kamerás megfigyelést az alperesek csak olyan helyiségben alkalmazták, amelynek megfigyelését jogszabály nem tiltja. A felvételen egyébként az látszik, hogy a felperes a motozás módját annak végrehajtásakor nem tette szóvá, nyugodtan tett eleget a felszólításoknak, így semmi nem támasztja alá azt az állítást, hogy ő ezt ott, akkor megalázonak tartotta volna. Tisztában volt a büntetés-végrehajtás rendjével, már számtalanszor megmotozták. A felperes utólagosan átértelmezi a helyzetet anyagi előny szerzésének reményében. A kamerarendszer arra alkalmas, hogy a súlyos bűncselekmény miatt elítélteket a jogszabályi célnak megfelelően ellenőrizni lehessen, a felperes pedig egyértelműen ebbe a körbe tartozik. A balassagyarmati ügyek, amelyek ügyszámát a felperes nem is jelölte meg, nem relevánsak, miután más felek között lefolyt, más perben született ítéletekről van szó.

[43] A zárka átvizsgálásával kapcsolatos tényeket a felperes elferdítette. A videófelvételen látszik, hogy szó sem volt arról, hogy a kutya összetaposta volna az ágyneműjét, alig ért hozzá. A felperes nem kért ágyneműcserét, tehát ő sem tartotta a zárka átvizsgálását követően annyira sértőnek az eseményeket. Téves jogértelmezés, hogy az IM rendelet 45. § (2) bekezdésére tekintettel a bizonyítási teher megfordulna, és az alpereseknek kellene minden esetben bizonyítani, hogy a biztonsági vizsgálatnak oka van. A felperes azt sem támasztotta alá, hogy a vizsgálat során összedobálták volna a dolgait. Egy zárka átvizsgálása során nem mindig találunk tiltott tárgyakat, az ellenőrzésnek ennek ellenére rendszeresnek kell lennie.

[44] A II. rendű alperes előadta, osztja azt az álláspontot, hogy az elítélt kapcsolattartása a képviselőjével nem személyiségi jog, hanem eljárási jogosultság, amely a Bvtv.-ben meghatározott korlátozások mellett gyakorolható. Személyiségi jog megsértése hiányában pedig a felperes jogsértés megállapítása és sérelemdíj iránti igénye alaptalan. Mindezzel együtt a testvér kapcsolattartási jogát a II. rendű alperes jogszerűen korlátozta, az eljáró testvér közreműködése nem volt kizárható a cselekményekben, ennek tisztázása a nyomozóhatóság hatáskörébe tartozott. Időközben a perben érintett események miatt a Sátoraljaújhelyi Járásbíróság a felperest 127 rendbeli személyes adattal visszaélés vétségének elkövetése miatt szabadságvesztésre ítélte, az ítélet még nem jogerős. A Bvtv. 172. § (8) bekezdésének módosítása a jelen ügyet nem érinti.

[45] A motozással kapcsolatban előadta, hogy az megfelelt a Bvtv. 150. §-ában és az IM rendelet 59. §-ában foglaltaknak. A motozás a HSR részlegén történt, amelyen elektronikus megfigyelési eszköz elhelyezhető. A motozás végrehajtása a kamerafelvételek szerint nyugodt légkörben történt, nem volt megalázó, megszegyenítő. Az intézkedés végrehajtása során a szakszerű végrehajtáshoz szükséges számú és képzettségű személyi állományi tag volt jelen.

[46] A felperes zárkájában végzett biztonsági vizsgálat fogantatása során sem történt jogsértés. A vizsgálat pihenőidőben történő elvégzésére az IM rendelet 60. §-a lehetőséget ad, a célja pedig a büntetés-végrehajtási szerv biztonságát veszélyeztető cselekmények kiszűrése. Az tehát megelőző cselekmény, így nem teszi jogszerűtlenné, hogy annak eredményeként tiltott tárgy nem került elő. A kamerafelvételek ebben az esetben is azt tanúsítják, hogy az ellenőrzés során az alperesi állomány sértő, megalázó bánásmódot nem tanúsított, a felperes zárkáját nem forgatták fel megalázó módon. Nem felel meg a valóságnak, hogy a vizsgálatot végző kutya összetaposta volna felperes ágyneműjét, a kamerafelvételen látszik, hogy a biztonsági vizsgálatot végző személyi állományi tag felhajtja a felperes ágyneműjét, mielőtt a kutya az ágyra ugrik. A kutya mellső mancsa hozzáért a felperes párnájának a végéhez, az azonban, hogy ez személyiségi jogot sértő lenne, erősen eltúlzott.

[47] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[48] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében elutasította, a felperes pedig azt kérte, hogy az ítéltábla a keresetének a fellebbezésben megjelölt tartalommal adjon helyt. Ez alapján megállapítható, hogy a felperes fellebbezése nem érintette a kereseti kérelem I.4. pontjából az (ii) és (iii) pontokban, valamint az I.6. (ii) pont utolsó fordulatában – mely szerint a II. rendű alperes nem jegyezte be a testvére új címét – írt magatartások miatt előterjesztett megállapítási keresetet elutasító rendelkezéseket, miután ezen jogsértést tartalmazó petitum a fellebbezésben nem szerepel. Nem szerepel a fellebbezésben az elégtételadás kérése sem e magatartások miatt. Nem érinti a fellebbezés a III. pontban írt kereset elutasítását sem. Minderre tekintettel az ítéltábla megállapította, hogy az ítélet előbbi, keresetet elutasító rendelkezései a Pp. 358. § (5) bekezdése értelmében első fokon jogerőre emelkedtek.

[49] Az ítéltábla a felperes fellebbezésében foglaltakat egybevetette a keresetével, és megállapította, hogy a kereseti kérelem I.1. és I.2. pontjában írt megállapítási kérelemhez képest a fellebbezés ugyanezen eseményeket érintő részében a felperes teljesen más megállapítás iránti kérelmet terjesztett elő. A másodfokú bíróságtól a felperes azt kérte, állapítsa meg, hogy az alperesek a felperes emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát sértették meg azzal, hogy 2022. október 28. és 2023. március 28. között indokolatlanul, visszaélészerűen korlátozták a magán- és családi élethez, valamint kapcsolattartáshoz való jogát a meghatalmazott képviselőjeként is eljáró testvérével. Ehhez képest a kereseti kérelem I.1. és I.2. pontjában a felperes a magánéletéhez és ezen belül a kapcsolattartáshoz fűződő joga sérelmének megállapítását kérte az ott pontosan részletezett magatartások miatt. Tehát a felperes a fellebbezésben más személyiségi jog megsértésének megállapítását kérte, mint a keresetében, és a megállapításban leírt jogsértést is másképp jelölte meg. Márpedig ez a kereseti kérelem megváltoztatása, ami a Pp. 7. § (1) bekezdés 12.b) pontja értelmében keresetváltoztatásnak minősül. A Pp. 373. § (1) bekezdésének megfelelően a másodfokú eljárásban keresetet változtatni már nem lehet. A keresetváltoztatásnak a (3) bekezdésben meghatározott esetben lehet helye, amely eset egyrészt nem áll fenn, másrészt a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 217. §-a értelmében a felperesnek a keresetváltoztatás iránt kérelmet is elő kellett volna terjesztenie, amit nem tett meg. Minderre tekintettel a fellebbezés első bekezdésében írt megállapítási kérelemnek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletét nem lehet megváltoztatni. A magánlevélben történő bocsánatkérést és a sérelemdíjat az érintett a Ptk. 2:51. § c) pontja és 2:52. §-a értelmében a megsértett személyiségi jog miatt igényelheti. Márpedig a keresetváltoztatás tilalma folytán az ítéltábla azt nem is vizsgálhatja, hogy a kapcsolattartás 2022. október 28. és 2023. március 8. között korlátozásával a felperes emberi méltósága sérült-e, így ennek sérelmére alapítva értelemszerűen a személyiségi jogi jogsértés egyéb jogkövetkezményeit sem vizsgálhatja. Ezért a kapcsolattartás fenti időszakban történt korlátozásával kapcsolatos, a fellebbezés első és második bekezdésében írt kérelmeknek nem lehet helyt adni. Miután viszont az I.1. és I.2. pontban írt kereseteket elutasító rendelkezéssel szemben a felperes más tartalmú fellebbezést nem terjesztett elő, ezért azt lehet megállapítani, hogy nem érkezett olyan fellebbezési kérelem, amely alapján a kereseti kérelem I.1. és I.2. pontjában szereplő megállapítási és az ugyanerre a magatartásra alapítva előterjesztett elégtétel adási és sérelemdíj iránti keresetekről hozott elutasító ítéleti döntés megváltoztatására lenne lehetőség.

[50] A fellebbezésben sérelmezett többi kereset elutasítása esetében az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és jogi indokaival egyetért, azok megismétlése nem szükséges. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőket emeli ki.

[51] A fellebbezési kérelem harmadik, negyedik és ötödik bekezdése a kereseti kérelem I.5. és I.6. pontjában írtak, valamint az ezekre alapított sérelemdíj iránti igény elutasítását sérelmezi. A felperes mindkét esetben azt állítja, hogy az I. rendű, illetve a II. rendű alperes általi sértette meg a magánéletéhez, azon belül a kapcsolattartáshoz való jogát, hogy a testvérével mint képviselőjével nem engedélyezte számára a korlátozás nélküli Skype-kapcsolattartás lehetőségét, illetve nem állította vissza a korábban engedélyezett, hosszabb időtartamú telefonos kapcsolattartást. A Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben egyetért az elsőfokú bíróság által a képviselővel történő kapcsolattartás jogi természetéről kifejtettekkel. Kétségtelen, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése úgy szól, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és

családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. Ugyanakkor ezen, személyiségi jogként megfogalmazott kapcsolattartáshoz való jog csak megnevezésében azonos a Bvtv.-ben szereplő, elítéltet vagy fogvatartottat megillető kapcsolattartási joggal. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának a lényege éppen az, hogy a fogvatartottak jogai – így többek között az, hogy kivel léphet kapcsolatba – a törvényben írt módon és mértékben, jogszerűen korlátozhatók. Ennek megfelelően tartalmazza részletesen a Bvtv., illetve ez alapján a végrehajtására kiadott jogszabályok azt, hogy a fogvatartott pontosan kivel – hozzátartozóként, barátként, képviselőként vagy egyéb hivatalos minőségben –, milyen módon, mennyi ideig, milyen korlátozásokkal, milyen ellenőrzés mellett tarthat kapcsolatot. Ehhez képest a Ptk.-ban nevesített kapcsolattartáshoz való jog – ahogy arra a felperes egyébként helyesen hivatkozott – a magánélethez fűződő jog egyik aspektusa, tehát személyiségi jogként az adott személy privátautonómiájának egyik megjelenési formája, ami biztosítja egy ember személyiségének – azaz tulajdonságainak, erkölcsi és szellemi jellemzőinek – szabad kibontakoztatását. Ebből az következik, hogy Bvtv.-ben nevesített kapcsolattartási lehetőségek közül csak a fogvatartott magánéletéhez tartozó személyekkel létesíthető kapcsolat képezi részét a személyiségi jogként védett privátautonómiának. A fogvatartott képviselővel való kapcsolattartásának lehetősége azért adott, mert a fogvatartott a hivatalos ügyei intézésében korlátozva van, ezért az ebben őt segítő személy képviselőként részt vehet az ügyeinek az intézésében. Tehát a Bvtv.-ben biztosított jog célja a fogvatartott eljárási jogai, végső soron a bírósághoz fordulás joga gyakorlásának az elősegítése. Márpedig a bírósághoz fordulás joga, azon belül a bírósági, hatósági eljárásokban képviselet biztosítása nem személyiségi jog, hanem egy olyan alapjog, amelynek célja nem az egyéniség szabad kifejtésének biztosítása, hanem az egyént az állammal szemben megillető, a jogviták intézményes rendezését lehetővé tevő jogok garantálása (8/2025. JEH). Így a felperes képviselői kapcsolattartási jogának esetleges megsértése semmiképpen nem minősülhet személyiségi jogi jogsértésnek, akkor sem, ha a képviseleti tevékenységet egyébként az egyik hozzátartozója látja le. Ezért ennek megsértésére alapítva polgári perben nem lehet eredményesen igényt érvényesíteni. Azt pedig a felperes nem állította, hogy az alperesek a hozzátartozók kapcsolattartására meghatározott, a jogszabálynak és a rezsimszabályoknak megfelelő mértékű telefonos kapcsolattartást ne engedélyezték volna, így a magánélet részét képező kapcsolattartáshoz való jog nem sérült. A felperes érvelésében ugyan foglalkozott a levelek, illetve csomagok küldésének, fogadásának kérdéseivel is, azonban erre keresetet nem alapított, így ezek az érvei a per elbírálása szempontjából irrelevánsak voltak.

[52] A felperes az I.3. és I.4. pontban írt kereseti és az ehhez igazodó fellebbezési kérelmeiben motozás és zárkaátvizsgálás végrehajtásának módját sérelmezte. Az ítéltábla előrebocsátja, hogy az I. és II. rendű alperesek eljárását jogszabályok, a Bvtv. és ennek végrehajtására kiadott egyéb törvények és rendeletek határozzák meg egyrészt akként, hogy rögzítik az alperesek, különösen a fogvatartottal közvetlenül kapcsolatban álló II. rendű alperes kötelezettségeit, másik oldalról pedig a fogvatartottak jogait. A jogszabályok adta kereteken belül viszont az alpereseknek szabad mozgásterük van az egyes intézkedések elrendelése, illetve foganatosítása módjának meghatározása során, ami lehetőséget ad számukra arra, hogy a fogvatartottak veszélyességéhez, biztonsági besorolásához igazodóan járjanak el. Ebből az következik, hogy az olyan tevékenységeket, amelyeket az alperesek részére jogszabály nem tilt, az általuk meghatározott módon elvégezhetik jogszabálysértés megvalósítása nélkül. Ez alól csak az képez kivételt, ha az adott intézkedésről – például annak rendszeressége, foganatosításának módja vagy más körülmény alapján – egyértelműen

megállapítható, hogy az egyébként önmagában jogszerű intézkedést visszaélésszerűen, a személyiség lényegét alkotó jogok súlyos sérelmével hajtják végre. Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy jelen esetben a motozás és a zárka átkutatása esetén mindez nem állapítható meg.

[53] Az I.3. pontban írt kereseti kérelme szerint a felperes amiatt kérte az emberi méltósághoz fűződő személyiségi joga sérelmének megállapítását, mert 2023. március 21-én a reggeli és délutáni órákban is egy kamerával megfigyelt helyiségben végezték el a személyi motozását, ennek keretében több alperesi dolgozó jelenlétében meztelenre vetkőztették és guggolásra kötelezték annak érdekében, hogy tiltott tárgy csússzon ki a fenekéből. A Bvtv. 151. § (2) bekezdésének megfelelően a motozás nem történhet megalázó, szeméremszértlő módon. Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a felperes motozása nem öncélú volt. A felperes saját előadásából is és a peradatokból is kiderül, hogy aznap a felperest a II. rendű alperesi büntetés-végrehajtási intézetből az I. rendű alperes alkalmazottai reggel elszállították, majd este visszahozták. Tehát a motozás célja nyilvánvalóan a szállítást megelőző, majd a szállítást követő biztonsági vizsgálat volt, abból a célból, hogy a tiltott tárgyak ki- és bevitelét megelőzzék, ami megfelel a Bvtv. 145. § (1) bekezdésében írtaknak. A felperes motozására olyan helyiségben került sor, ahol a kamera elhelyezése önmagában nem tilos, és olyan jogszabályi előírás sincs, mely szerint a motozást ne lehetne kamerával figyelt helyiségben elvégezni. Azt a felperesi feltételezést semmi nem igazolja, hogy a II. rendű alperesnél dolgozó büntetés-végrehajtási őrk nagy számban tekintették volna meg az eseményt a kamerán keresztül. Kétségtelen, hogy a helyszínen egyszerre több büntetés-végrehajtási őrk is tartózkodott, részben az I., részben a II. rendű alperes alkalmazottai, ez azonban a szállítás miatt volt így. Az elsőfokú bíróság által a kamerafelvétel alapján rögzített tényállás szerint ezek az őrk sem mind a felperest nézték. Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a körülmények lényegesen eltérnek a felperes által hivatkozott, balassagyarmati büntetés-végrehajtási intézetben történetekhez képest, ahol a motozás személyiségi jogot sértlő jellege abból eredt, hogy azt más fogvatartottak nézték végig, akiknek nyilvánvalóan semmilyen feladatuk nem lehetett annak során, tehát a jogsérlés nem a jelenlévlő személyek számából, hanem azok funkciójából – illetve annak hiányából – eredt. Jelen esetben azonban csak a büntetés-végrehajtási szervezet alkalmazottai voltak jelen. Arra nincs konkrét jogszabályi előírás, hogy adott esetben a motozás szakszerű és biztonságos végrehajtásához hány büntetés-végrehajtási őrk jelenléte, tevékenysége szükséges, ezt a motozást végzlő büntetés-végrehajtási szerv joga eldönteni. A bíróság nem bírálhatja felül a büntetés-végrehajtási szervek biztonsági kérdésben hozott döntéseit, erre nincs hatásköre. Az alperesek állították, és az elsőfokú bíróság által az ítélet [101] és [102] bekezdésében rögzítettekbl is az derül ki, hogy a motozás rendben, incidens nélkül lezajlott, annak során a felperes sem jelezte, hogy számára megalázóak az események, illetve erre utaló jeleket sem lehetett látni. A fentiekre tekintettel tehát az állapítható meg, hogy a motozás lefolytatása semmilyen jogszabályi előírást nem sértlte, és a kamerafelvétel alapján a motozás lefolytatása során semmiféle megalázó szándék vagy esemény nem volt érzékelhető. Ezért az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a motozás lefolytatása során az emberi méltóság megsértésére nem került sor.

[54] Az I.4. pontban írt, zárka átvizsgálásával kapcsolatos kereseti kérelemből a felperes a fellebbezési kérelme szerint már csak kifogásolta, hogy az alperesek alkalmazottai a személyes tárgyait felforgatták, illetve a kutyájuknak megengedték, hogy a felperes ágyát összetapossa. Az elsőfokú ítélet [104] bekezdése megállapítja, hogy a biztonsági átvizsgálást

az I. rendű alperes állománya végezte, a II. rendű alperes alkalmazottai csak beengedték őket a zárkába. Ezt a tényt a felperes nem vitatta. Ezért az ítéltábla egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a II. rendű alperes jogsértése a felperes által leírtak miatt kizárt, hiszen a sérelmezett tevékenységet nem a II. rendű alperes alkalmazottai végezték. Az elsőfokú bíróság a kamerafelvételek megtekintése alapján az ítélet [105] bekezdésében azt rögzítette, hogy az I. rendű alperes dolgozói nem helyeztek tárgyakat a padlóra, felperes által eleve padlóra helyezett ládában tartott iratokat és egyéb holmit az ágyra, a szekrényben tartott gyógyszereket egy lavórba pakolták, az intézkedést követően egyetlen olyan tárgy sem maradt a padlón, ami előzőleg ne lett volna ott. Az ítéltábla rámutat, a zárka átvizsgálásához nyilvánvalóan szükséges a zárkában található tárgyak elmozdítása, így az nem jogellenes, ha az átvizsgálást végző alkalmazottak a tárgyakat a zárkán belül egyik helyről a másikra teszik, egyébként még az sem, ha valamit ennek során a padlóra tesznek le. Azt pedig semmilyen jogszabály nem írja elő, hogy az elmozdított tárgyakat kötelesek lennének az eredeti helyükre visszatenni. Az elsőfokú bíróság által rögzítettek szerint a zárkaátvizsgálással szükségképpen együtt járó átpakoláson kívül más nem történt, ez pedig – miután az intézkedéssel szükségképpen együtt jár – az emberi méltóság sérelmét nem valósítja meg. A felperes fellebbezésében amiatt is kérte jogsértés megállapítását, hogy az I. rendű alperes alkalmazottai által használt kereső kutya összetaposta az ágyneműjét. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság az ítélet [105] bekezdésben szintén tényként rögzítette, hogy mielőtt a kutya a felperes ágyát átvizsgálta, az ágyneműt az intézkedő személy felhajtotta, és a kutya mindössze annyit érintkezett az ágyneművel, hogy az egyik mellső mancsa egy alkalommal a párnához ért. Tekintettel arra, hogy e tényt a felperes a fellebbezésében nem tette vitássá, az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedés kivitelezésének ez a módja nem sért emberi méltóságot, lévén, hogy az I. rendű alperes dolgozói – a felperes állításával szemben – gondoskodtak arról, hogy az ágyneművel a kutya ne érintkezzen, egy kismértékű, véletlenszerű érintkezés pedig az emberi méltóság megsértésére nem alkalmas. Bár a felperes többször kifogásolta a zárkaátvizsgálás éjszakai lebonyolítását, azonban ezzel kapcsolatban nem kérte jogsértés megállapítását, így az intézkedés időpontjával a bíróságnak nem kellett foglalkoznia.

[55] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[56] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdésének megfelelően köteles megfizetni az alperesek másodfokú perköltségét, amelyet az ellenkérelmük szerint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján számítottak fel. A Pp. 101. § (2) bekezdésének és 83. § (1) bekezdésének megfelelően a felperes részére kirendelt pártfogó ügyvéd díját a felperes viseli. A Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja szerint a felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a 102.000 forint fellebbezési illetéket nem köteles megtéríteni, azt a 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2026. február 24.

Dr. Hóbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Istenes Attila s.

bíró